

Allergisk reaktion efter indtag af pandekager

Fatin Salim Willendrup & Uffe Bødtger

KASUISTIK

Medicinsk Afdeling,
Næstved Sygehus

Ugeskr Læger
2015;177:V03130158

Boghvede tilhører plantefamilien *Polygonaceae*, og dens frø bruges til fremstilling af bl.a. morgenmadsprodukter, kiks, brød og asiatiske nudler. Planten anvendes som f.eks. fjerkræfoder og fyld i puder [1]. Boghvede er traditionelt en asiatisk fødevarer, men forbruget i Vesteuropa er stigende [1, 2]. I Danmark importeres der ca. 125 t om året [3]. Boghvede har kendte allergene egenskaber (første gang beskrevet i 1909), men på trods heraf er der ingen artikler om danske tilfælde. Her præsenteres en sygehistorie, hvor en kvinde oplevede anafylaksi efter indtag af boghvedeholdige pandekager.

SYGEHISTORIE

En 74-årig kvinde ankom til skadestuen med anafylaksi. Hun var almindeligvis rask fraset mild sæsonbestemt rinokonjunktivitis og havde tidligere oplevet kløende udslæt af V-penicillin, roxitromycin og erytromycin. Hun havde ikke rinitis og fik ingen medicin på henvendelsestidspunktet.

Kvinden havde hjemme spist to industrifabrike-rede pandekager, og fem minutter efter begyndte en hastig symptomudvikling med koldsved, intens rødme og hudkløe, sitren, svimmelhed, sløret syn, svaghedsfølelse i benene, åndenød, mavesmerter, opkastning samt tynd afføring.

Ved ankomsten til medicinsk modtagelse havde hun stabile og normale vitalparametre, universel urticaria og kraftig sitren. Man gav i.v. clemastin 1 mg og methylprednisolonsuccinat 80 mg, og 90 minutter senere var hun symptomfri. Hun blev udskrevet næste dag med tbl. cetirizin 10 mg $\times$ 1 i tre dage til ambulant opfølgning med henblik på allergiudredning.

En måned forinden havde kvinden oplevet kløe, udslæt og brændende fornemmelse i huden efter indtag af samme slags færdiglavede pandekager. Hun havde behandlet sig med zinksalve og var symptomfri to timer senere. I ambulatoriet blev patienten udredt med måling af specifik S-immunglobulin E (Phadia, Uppsala, Sverige) mod et udvalgt inhalationspanel (birk, græs, bynke, hest, hund, kat og husstøvmider) og et fødevarerpanel (majs, sesamfrø, valnød, havre, hvede og boghvede). Hun var monosensibiliseret for boghvede (2,67 kUA/l); de øvrige værdier var under 0,35 kUA/l. Funktionelt komplement C-1-esteraseinhibitor leukocyt-differentialtælling, C-reaktivt protein-niveau, hæmoglobinniveau, lever- og nyretal samt thyroideastimulerende hormon-niveau var alle normale. Patienten ønskede ikke provokationstest. Man konkluderede, at hun var boghvedeallergiker. Hun blev instrueret i elimination og har været symptomfri siden. Hun blev oplært i korrekt selvbehandling med p.o. antihistamin, p.o. prednisolon og i.m. adrenalinpen i tilfælde af ny anafylaktisk reaktion, men har ikke haft behov for at bruge disse.

DISKUSSION

Boghvede er et potent allergen, der især i storforbrugende lande som Japan er et hyppigt allergen [4]. Allergeniciteten er primært betinget af et 24-kilo-Daltonprotein og kan udløse symptomer hyppigst som fødevarerallergen, men også som inhalationsallergen i fødevarerindustrien og via puder med boghvedeskaller [1, 2, 4]. Et andet protein, fagopyrin, findes i yderskallen og kan medføre fototoksicitet, men det fjernes effektivt ved simpel skylning i varmt vand [4].

Boghvedekerner.

Boghvedeblomst.

I Danmark indgår boghvede i flere forskellige industrifabrikerede pandekager som blinis, galettes og madpandekager samt i müsli, nudler, brød, gryn, pasta m.m. [5]. Glutenallergikere anbefales at erstatte hvede med bl.a. boghvede, som er fuldstændig glutenfrit [4]. Boghvede står som regel på varedeklarationen på disse fødevarer. Da boghvede endnu ikke er så udbredt og derfor ikke er omfattet af de særlige mærkningskrav for allergener, er der risiko for, at boghvede principielt står under en samlebetegnelse som f.eks. mel eller stivelse [5].

Ifølge Danmarks Statistik har importen af boghvede været stabil i de seneste år uden store stigninger eller fald. De 125 t pr. år svarer til blot 22 g/indbygger/år. Den samlede mængde, som indgår i fødevarer, der er produceret uden for Danmark, er ukendt. Data for EU er ukendte for os.

Patienten i sygehistorien fik anafylaksi med symptomer fra multiple organsystemer kort efter indtag af boghvedeholdige pandekager. Anamnestisk havde hun haft en mild allergisk reaktion en måned tidligere, hvor hun også havde indtaget pandekager med boghvede. Hun ønskede ikke provokation, men havde været symptomfri på elimination.

Sygehistorien illustrerer, at introduktion af nye fødevarer indebærer en betydende udfordring for den allergologiske udredning. Grundig anamnese og målrettet prøvetagning er fortsat grundpillerne i diagnostikken, mens elimination – når det er muligt – er central i behandlingen.

SUMMARY

Fatin Salim Willendrup & Uffe Bødtger:

Allergic reaction after ingestion of pancakes

Ugeskr Læger 2015;177:V03130158

Buckwheat is increasingly used in food and pillows in Europe and is a potent potential allergen when ingested or inhaled. A 74-year-old Danish woman experienced anaphylaxis after ingesting industrially manufactured pancakes. She was IgE-sensitized and was persistently asymptomatic after allergen elimination. A thorough medical history is pivotal to identify untraditional allergens that can evoke severe allergic reactions.

KORRESPONDANCE: Fatin Salim Willendrup, Medicinsk Afdeling, Næstved Sygehus, Ringstedgade 61, 4700 Næstved. E-mail: fatinwillendrup@yahoo.dk

ANTAGET: 28. maj 2013

PUBLICERET PÅ UGESKRIFTET.DK: 4. november 2013

INTERESSEKONFLIKTER: Forfatterens ICMJE-formularer er tilgængelige sammen med artiklen på Ugeskriftet.dk

LITTERATUR

1. Rishon H, Stember MD. Buckwheat allergy. *Allergy Asthma Proc* 2006;27:393-5.
2. Wang TC, Shyur SD, Wen DC et al. Buckwheat anaphylaxis: an unusual allergen in Taiwan. *Asian Pac J Allergy Immunol* 2006;24:167-70.
3. Danmarks statistik. www.dst.dk (20. feb 2013).
4. Wieslander G. Review on buckwheat allergy. *Allergy* 1996;51:661-5.
5. Astma-Allergi. www.astma-allergi.dk (15. feb 2013).